

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 5:50 mesečno.
četrtletno K 16:50.

Ce si pride naročnik sam v upravnishvo po list: Me-
sečno K 5.—. — Inserati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik po 5. uri po-
poldne z datumom drugega dne.

Posamezna številka stane 30 vin.

Uredništvo in uprava:

Narodni dom (vhod iz Kopališke ulice)

Telefon št. 242.

Prenovljenje.

Kakor ženin se nam zdi Maribor, ki se pripravlja na svatbo. Staro, uma-
zano obleko odlaga ter si nadeva novo
praznično. Maribor se pripravlja na
slavnostno poroko z Jugoslavijo. Nem-
ški napisi izginjevajo, hiše se belijo,
popravljajo, na cestah in ulicah, pa tudi
po javnih lokalih je živahno, povsod
slišiš večinoma slovensko govorico.

Skoro čez noč se je Maribor iz-
premenil iz nemškonacionalnega v slo-
vensko mesto. In čeprav pišejo tuji
nemški listi, da vlada v Mariboru na-
silje, vendar ga tu nihče ne čuti. Pač
pa se je zgodilo nasprotno. Izginila sta
nemški teror in pa staroavstrijski vladni
zistem, ki nista pustila Slovencem niti
prostó dihati. In danes, ko sta ta teror
in ta zistem za vekomaj pokopana, vi-
dimó še le, koliko je bilo v Mariboru
slovenskega prebivalstva, ki se je
upalo le doma med štirimi stenami in
še tam le tiho govoriti slovenski. Ču-
diti se moramo, da je imelo slovensko
prebivalstvo toliko energije, da se je

tako dolgo upiralo nemškemu pritisku
ter ostalo zvesto svojemu narodu.

Del nemškega prebivalstva je pa
podoben onemu bolniku, ki je vsled
strahu hipoma izgubil spomin in ki po-
tem zopet v hipni razburjenosti ozdravi.
Temu delu nemškega prebivalstva se
je pričel zopet obujati spomin na leta
mladosti, ko jih je skrbna mati učila
prvih slovenskih besed, ko so z vso
ono ljubeznijo otroškega srca posedali
v naročju svoje slovenske stare matere
ter poslušali pravljice o kralju Mat-
jažu... Iz teh spominov pa se poraja
hrepenenje, hrepenenje po onih mladih
letih materinske ljubezni. Hrepenenje
pa bo rodilo spokorjenje. Spokorjencev
pa ne smemo zaničevati, marveč jih
moramo sprejeti z ljubeznijo in upan-
jem, da se bodo kot spokorjenci vrnili
v naročje svoje slovenske matere.

Potem so stari grešniki, ki imajo
zakrknjeno srce in ki niso dostopni
niti za dobro misel, kaj še za dobro
dejanje. To so oni nemški nacionalci,
katerim je bila Germanija vse, sloven-
sko ljudstvo pa — molzna krava. S

temi bomo obračunali, četudi bodo
prišli na svatbo v novi, praznični obleki.
Ne bomo jih pustili k bogato obloženi
mizi, marveč se bodo morali zadovoljiti
z drobtinami, ki bodo padale raz miz.

Da, čez noč je Maribor slekel svojo
nemško obleko ter si nadel novo po
kroju, ki so jo nosili pradedje mari-
borskega prebivalstva.

Povsod slovenski napisi, povsod
skoro sama slovenska govorica, le ne-
kaj nas boli. Večina naših uradov se
še ne more prav uživeti v nove raz-
mere, ki so zavladale pri nas po na-
stoju Jugoslavije. Ker nimamo urad-
nega lista, se razni ukazi, objave itd.
objavljajo navadno v vseh listih, tudi
v nemških. In če naj imajo trgovci
samo slovenske napise, če naj bosta
knjigovodstvo in dopisovanje le slo-
venska, zakaj ne bi bile objave teh
uradnih razglasov tudi v nemških listih,
če že ne samoslovenske, pa vsaj dvo-
jezične. Kje je pa zapisano, da morasta
n. pr. župan in tajnik na Pobrežju znati
nemški... Oblečimo se torej vsepo-
vsod v praznično obleko in pokažimo

Veliki mogul.

Angleški spisala A. K. Green.

(Dalje).

(11)

»Videli so ga, da je šel notri, toda doz-
daj nisem nikogar izsledil, ki bi ga videl priti
vun. Vsled tega je nam bilo nemogoče, na-
tančno določiti minuto, ko se je zgodil zločin.
Kaj menite, gospodična Van Arsdale? Vi ste
hoteli nekaj reči?«

»Ne, ne«, sem ga zagotavljala, ker sem
se kesala zaradi svojega prvega impulza.
Potem, ko sem videla njegov pogled, sem
dodala: »Skoro gotovo vam bo to sam mogel
povedati. Prepričana sem, da se ne bo obo-
tavljal, to storiti.«

»Pozneje ga bomo o tem vprašali«, je
odgovoril nadzornik. »Medtem mi blagovolite
zagotoviti, da vam med tem časom ni dal
shraniti nekega malega predmeta? — ne, ne,
ne menim diamanta«, se je prekinil v oči-
vidnem obupu, ko sem v neprikitem raz-
burjenju storila korak nazaj. — »Diamant —
no, tega bomo pozneje iskali. Gre za neki
drug predmet, ki ga zdaj iščemo, za predmet,
ki ga je gospod Durand prav lahko vzel v
roko, ne da bi vedel, kaj je storil. Ker je za
nas velike važnosti, da najdemo ta predmet,
in ker je prav lahko mogoče, da ga je dal
vam, ko je v veži opazil, da ga drži v roki,

sem vas le hotel vprašati, da izvem, je-li
moje mnenje pravo.«

»Ni«, sem odgovorila hladno, zadovoljna,
da sem mogla odkrito govoriti. — »Ničesar
mi ni dal shraniti. On bi tudi ne —.«

Kaj je pomenjal ta čudni pogled nad-
zornikov? Zakaj je prijel za stol ter me pro-
sil, naj sedem, predno sem nadaljevala ter
končala prekinjeni stavek?

»Ali se vam ni dalo nečesa shraniti, kar
je bilo last neke druge gospe? Gospodična
Van Arsdale, vi ne poznate mož. Može store
marsikaj z mlado, zaupljivo deklico, kakor
ste vi, česar bi komaj pričakovali.«

»Ne gospod Durand«, sem trdovratno
vstrajala.

»Mogoče ne; upajmo, da ne«. — Nato
se je priklonil. Pri tem je naenkrat izpreme-
nil svoje obnašanje, pogledal od strani mo-
jega strica, pokazal na moje rokavice ter
pripomnil: »Vi nosite rokavice? Ali jih po-
trebujete dva para, da jih imate še drug par
v vaši ljubki torbici, ki jo imate na roki?«

Začudena sem pogledala torbico ter jo
vzela v roko. Bel prst rokavice je gledal iz
nje. Vsakdo ga je mogel videti, mnogi so ga
najbrže tudi videli. Kaj naj pomeni to? Vsaj
vendar nisem vzela še enega para s seboj!

»Te niso moje«, sem pričela ter obmol-
nila, ko sem opazila, kako se je moj stric
okrenil ter stopil en ali dva koraka proč.

»Predmet, ki ga iščemo«, je nadaljeval
nadzornik, »je par dolgih, belih rokavic, ki
jih je skoro gotovo nosila gospa Fairbrother,
ko je stopila v alkoven. Dovolite, da pogle-
dam to rokavico, od katere se vidi en prst?«

Dala sem mu torbico. Soba in vsi pred-
meti, ki so bili v njej, so se vrteli okoli
mene. Toda ko sem videla, kako neokretno
se je s svojimi debelimi prsti mučil, da bi
popolnoma odprl torbico, sem se zopet za-
vedla. Prijela sem za torbico, jo odprla ter
vzela rokavice ven. Bile so v hitrici zvite, in
več prstov je bilo zmečkanih.

»Ali vas smem za nje prositi?« me je
vprašal.

Z bolešjo v srcu in tresočimi prsti sem
mu dala rokavice. —

»Gospa Fairbrother ni imela majhnih
rok«, je pripomnil, ko jih je polagoma razvil.
»Vaša roka je pa majhna. Hitro se lahko
prepričamo —.«

Toda tega stavka ni končal. Ko so ležale
rokavice razvite na njegovi dlani, je naenkrat
ostro vskliknil. Neki svetlikajoč se predmet
je padel na tla. Bil je diamant, o katerem se
je reklo, da je bil toliko vreden, kakor od-
kupnina za kralja, diamant, ki je, kakor smo
vsi vedeli, ravnokar povzročil smrt — diamant
gospe Fairbrother.

(Dalje prihodnjič.)

povsod, da se ne sramujemo kroja svojih pradedov.

Amnestija.

Poverjenišstvo za pravosodstvo Deželne vlade za Slovenijo: „Uradni List“ št. CVI. z dne 13. junija 1919 prinaša obširen amnestijski ukaz prestolonaslednika regenta in izvršilno naredbo poverjenišstva za pravosodje. — Po tem ukazu so odpuščene vse od civilnih ali vojaških sodišč naložene kazni in posledice kazni radi sledečih političnih hudodelstev: vojninstva, vstaje, punta, javnega nasilstva, prvega in drugega primera, poškodovanje državnega telegrafa, brezoblastnega nabiranja vojakov, podpomoči, dane vojaškemu beguncu s skrivanjem ali drugim olajševanjem, zapeljanja vojaka k prelomu vojaških službenih dolžnosti, rabuke, udeležbe pri skrivnih družbah, dalje zaradi prestopkov razširjenja lažljivih in vznemirjajočih vesti, razžalitve uradnikov in drugih javnih služabnikov ter vtikanja v izvršbo javnih služb, to vse brez pridržka, ako so se kaznjiva dejanja izvršila pred državnim prevratom, t. j. do 29. oktobra 1918. — S pridržkom so odpuščene kazni radi hudodelstva javnega nasilstva s silovitim lotenjem in nevarnim žuganjem proti uradnim osebam, če obsojenec ni bil radi tega zločina že enkrat kaznovan in če kaznen ne presega šestih mesecev, dalje radi hudodelstva s hudobnim poškodovanjem tuje lastnine, ako se je dejanje izvršilo o priliki političnih ali draginskih demonstracij, slediljič radi pregreška javnega poniževanja ali zaničevanja ustanov, zakona, rodbine, zakona ali pohvale nezakonitih ali nenavnih dejanj, če izvira kaznjivo dejanje iz političnih nagibov, ki so merili na to, da se izpodkopljuje temelji prejšnjega režima. 2. Odpuščene so po amnestiji vse od civilnih sodišč izrečene kazni, katerih izvršitev je bila do 29. oktobra 1918 odložena ali prekinjena, ker je služil obsojenec pri vojaki, ali ker se ga je rabilo pri gospodarstvih. Odpuščene so tudi od vojaških sodišč izrečene kazni, ki so se odložile ali prekinile, ker se je javil obsojenec na fronto. 3. Odpuščene so tudi vse do 29. oktobra 1918 od civilnih ali vojaških sodišč izrečene kazni, če ne presegajo šest mesecev ali 5000 kron, ako obsojenec še ni bil kaznovan radi kakega hudodelstva ali prestopka tatvine ali goljufije. Izvzete so le od poštnih ali železniških uslužbencev izvršene tatvine. Vendar morejo biti tudi ti v posameznih, posebnega ozira vrednih slučajih, zlasti, če se je zgodila tatvina iz bede, deležni pomiloščenja. 4. Odpuščene so tudi kazni in ostanki kazni, izrečene do 5. junija 1919, ako se je dejanje izvršilo iz bede, iz mladostne nepremišljenosti, vsled razburjenja radi vojnih razmer, iz političnih nagibov, ali če je bil obsojenec v vojni hudo prizadet vsled izgube rodbinskih članov ali na premoženju. — 5. Priznavajoč izredne zasluge, ki so si jih pridobili železniški uslužbenci ob prevratu s prevozom čet, ki so gosile preplaviti naše pokrajine, je regent odpustil kazni in ostanek kazni vsem železniškim uslužbencem radi kaznivih dejanj, s katerimi so povzročili za časa vojne železniške nesreče. Tudi naj se kazenski postopki radi takih dejanj, ako še ni prišlo do obsodbe, ustavijo. Amnestije so deležni tudi oni, ki so bili do 29. oktobra 1919 obsojeni od kakega sodišča zunaj našega kraljestva, pa sedaj tu bivajo in so semkaj pristojni. To izredno obsežno amnestijo je predlagala vlada v prizadevanju, da ko-

likor prihaja v poštev kazensko sodstvo, čim najbolj mogoče izbriše vojne sledove in omili nesrečo in bedo, ki jo je povzročila vojna. Vlada je storila to dati, ker pričakuje, da se bo prebivalstvo izkazalo vredno vladarjeve milosti s pokorščino novi državi, njenim zakonom in organom. Kakor smo poučeni, imajo sodišča nalog, da odlagajo odslej kazni le za neobhodno potreben čas.

Političen pregled.

Povratak kralja Petra v domovino. Beograd, 15. junija. »Samouprava« poroča, da se še tekom tega meseca vrne v osvobojeno in ujedinjeno domovino kralj Peter, ki bo bival v kraljevem dvoru v Topoli. Dokler ne bo ta od Nemcev in Madžarov razdejani dvor popravljen, bo prebival kralj v kopališču Arangjelovcu.

Regent Aleksander sprejel deputacijo zadrugnikov. Beograd, 15. junija. Danes popoldne je bilo od regenta Aleksandra sprejeto odposlanstvo zadrugarskega kongresa, ki je obstajalo iz dveh Srbov, dveh Hrvatov in dveh Slovencev. Deputacijo je vodil poslanec grof Miroslav Kulmer. V deputaciji so bili še: starosta srbskega zadrugništva profesor Lazarić, Dalmatince Avakumović, Bosanec Grašić, slovenski poslanec Ribnikar in ravnatelj Kralj. Prestolonaslednik Aleksander se je zahvalil za poklonitev kongresa in se je v razgovoru z vsemi odposlanci zanimal za vsa gospodarska vprašanja v posameznih delih naše kraljevine.

Ureditev uradniških plač. Beograd, 15. junija. Kakor znano, se v ministrstvu za izenačenje zakonov vrši anketa o ureditvi in izenačenju uradniških plač. Ker je z ozirom na bližajočo se parlamentarne počitnice in z ozirom na kompliciranost uradniškega vprašanja ostalo negotovo, ali bo mogoče še regulacijo uradniških plač rešiti zakonitim potom pred jesenjo, bo minister za izenačenje zakonov dr. Kramer predlagal še ta teden ministrskemu svetu provizorno ureditev uradniških plač. Ta ureditev se bo izvršila najbrže na ta način, da se uradnikom od 1. maja do definitivne ureditve plač nakažejo zopet nabavni prispevki, ali pa, da se jim priznajo posebne dnevnice.

Reka. LDU. Trst, 13. junija. Italijanski listi javljajo iz Pariza: Wilson je predložil baje, kakor poročajo francoski listi, nove predloge za ureditev jadranskega vprašanja v izpmembo Tardieujevega predloga: 1. Meje svobodne države Reke se razširijo na zapad na način, da zajamejo Volosko in črto Julijskih alp z Učko. 2. Otoka Cres in Krk pripadata reški državi. 3. Plebiscit v reški državi se ima izvesti v petih letih ter naj se izvrši celotno za vso državo in nerazpredeljeno. 4. Direktorij reške države ne bo sestavljen na način, da bi bila zagotovljena Italiji večina glasov. 5. Zadar bi postal svobodna država pod zaščito in upravo Zveze narodov z diplomatskim zastopstvom Italije. 6. Otok Lošinj in nekateri otoki nasproti Zadru in Šibeniku, kakor tudi Vis in Lastovo, se izroče Italiji. 7. Ostali otoki in vsa Dalmacija, razen Zadra, se izroče Jugoslaviji. Te predloge je italijanska delegacija odklonila, izjavivši, da niti razpravljati ne more o takem načrtu, ki se toliko oddaljuje načrtu Tardieuja. Ta poslednji načrt, da je postavljaj minimum narodnih aspiracij. Zato se italijanska delegacija vrača k zahtevi, naj se enostavno in čisto izvede londonski pakt.

Nemci demonstrirajo proti Lahom. LDU Inomost, 13. junija (CTU.) Tirolsko glavno mesto je pod vtisom veličastne žalobne manifestacije. Z vseh poslopj se vijejo žalne zastave. Na Hoverjevem grobu je bila slovesna zaprisega, boriti se tudi dejansko za enotnost dežele, ko pride pravi trenutek.

Lahi ne demobilizirajo. LDU. Rim, 12. junija (Dun. KU.) »Agenzia Stefani« javlja: Nekateri listi priobčujejo vest, da se namerava armadno vodstvo povrniti v Rim in da se začne normalno poslovanje generalnega štaba. Ta vest, kakor tudi druge, ki se tega tičejo, so popolnoma neosnovane.

Dnevne novice.

Spomenik boritelju. Našemu domačemu junaku v borbi za osvobojenje domovine, Franc Malgaju, nadporočniku, ki je dal svoje mlado življenje za naše ideale, nameravajo rojaki iz St. Jurja ob Južni železnici postaviti trajen, dostojen spomenik. V ta namen se je osnoval odbor zanesljivih mož iz St. Jurja, ki pobira prispevke. Prva zbirka med domačini je donesla takoj okoli 1800 K. Vsi smo ljubili in spoštovali vrlega našega vzor-junaka Malgaja in silno nas je vse potrla njegova, dasi idealna smrt. Zato s tem pozivljamo tudi vse druge rodoljube, da doprinesejo darove za podviženje dostojnega spomenika našemu vrlému junaku. Spoštujemo najboljši in najpožrtvovalnejši naše može, in če jih nismo bili vredni! Prispevke je vposlati blagajniku odbora za Malgajev spomenik g. učitelju Alojz Recelju v St. Jurju ob Južni železnici. — Dragotin Kveder, tajnik.

Lepo darilo za naše ranjence. S koristnim darilom se je spomnil naših ranjencev-junakov s Koroškega g. Rudolf Welle, prekajevalec in trgovec s suhim mesom. Daroval je okoli 40 kg klobas, ki so našim ranjencem dobro došle. Blagemu darovalcu iskreno zahvalo! — Posnemajte!

Graški župan — Slovenec. Pri občinskih volitvah v Gradcu so dobile različne meščanske stranke 28 mandatov in socijalni demokrati 20 mandatov. Ker so socijalni demokrati v občinskem zastopu najmočnejša stranka, je postal socijalni demokrat tudi župan, in sicer Vincenc Muhič. Vincenc Muhič je rodod Slovenec, rojen pri Sy. Lenartu v Slov. goricah, kjer je bil njegov oče krojaški pomočnik. Daleč so prišli Nemci v Gradcu, ki je baje najbolj nemško mesto, da še župana ne zmorejo več. Prejšnji župan Fizia tudi ni bil nemškega, ampak laškega roda.

Cerkveno reformno gibanje na Češkem. Dunajski listi poročajo iz Prage, da se te dni odpeljejo trije češki poslanci-duhovniki v Rim, pogajati se zaradi cerkvenih reform. Glavne njihove zahteve so: ustanovitev posebnega patriarhata za Češko, odprava celibata pri duhovnikih in narodni jezik pri cerkvenih obredih.

Osební promet v Celovec. Za sedaj še ni odprt osebni promet v Celovec za civilno prebivalstvo. Vse one civilne osebe, ki potujejo v Celovec službeno z nalogo, da se tam javijo pri vojaških oblastih, morajo imeti tozadevno pismeno dovoljenje od komandanta Dravske divizijske oblasti. Vsi oni, ki nimajo tega dovoljenja, morajo v Sinči vasi izstopiti iz vlaka, ter se jih ne pusti naprej.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani se nahaja v velikih gmotnih stiskah, ker je naše narodno občinstvo skoraj docela pozabilo nanjo. O stvari se spregovorimo. Naš list bo odslej zopet priobčeval izkaze daril za »Družbo sv. Cirila in Metoda«. Mislimo, da nam ni potreba posebej apelirati na darežljivost in požrtvovalnost slovenske javnosti.

Zvišanje brzojavnih pristojbin v tuzemstvu. Vsled odloka poštnega ministrstva se zviša s 15. t. m. pristojbina za navadne brzojavke v celem notranjem tuzemnem prometu za besedo od 8 na 18 vinarjev, minimum je taksa za 10 besed, t. j. 1 K 80 vin. Za nujne brzojavke je plačati trikratno takso. Doklada po 20 vin, za brzojavko se z istim dnem ne pobira več. Tudi doklada po 1 K od 16. do 21. ure odpade, kakor tudi je dovoljeno ob delavnikih od 21. do 7. ure ter ob nedeljah in praznikih oddajati navadne brzojavke.

Poštni promet. Ministrstvo za pošto in brzojav razglaš v štev. 7472 z dne 29. aprila t. l. Od poštnih uradov se zahteva, naj sprejema pisma in pakete z označeno vrednostjo ne samo za kraje v Srbiji, ampak tudi za vse dele kraljestva SHS. Ker zaradi prometnih težkoč nikakor ni mogoče uvesti za sedaj v vsem našem kraljestvu vseh strok poslovanja, in da se zabranijo nesoglasja in neupravičene pritožbe, javljamo, da poslujejo pošte v mejah Srbije za sledeče panoge pisemske pošte: 1. Za pisemsko pošto v notranjem in mednarodnem prometu (sprejemanje pisem, dopisnic, tiskovin, poslovnih

papirjev in blagovnih vzorcev). 2. Vplačevanje in izplačevanje poštnih nakaznic v notranjem prometu, in sicer v mejah Srbije v dinarjih ali kronah do največ 2000 dinarjev ali kron na eno nakaznico, za ostale dele kraljestva (Hrvatsko, Slavonijo, Bosno, Hercegovino, Dalmacijo (neokupirano) in Slovenijo [nezasedeno] samo v kronah do največ 1000 K. V Črnogoro, Banat itd. se nakaznice ne sprejemajo. V mejah Srbije se sprejemajo pošiljke z označeno vrednostjo samo v izjemnih slučajih. V Črnogoro so dopustne pošiljke samo z označeno vrednostjo samo za Peč.

„Klub Čechů“ v Mariboru priredi v četrtek 19. junija popoldanski izlet k Sv. Petru k kateremu vabi vse svoje rojake. Odhod ob 14. od glavnega kolodvora.

Cena umetnega ledu. Vsled vednega povišanja cen na premoğu, je mestni magistrat priporočil, ceno 1 kosa umetnega ledu v mestni klavnici od 19. junija naprej zvišati na K 2.—.

Izpred sodišča.

Iz porotne dvorane.

V ponedeljek, dne 16. junija.

Tatvine na železnici.

Železničarji Alojz Wagner, Jernej Zelenko in Ivan Dobaj so se 12. aprila 1919 peljali v Črniše pri Špilju kupovat živila. Na postaji Črniše pa so videli veliko potno košaro in ker so bili mnenja, da so v njej živila, so jo ukradli — kar pač pride najceneje — in jo spravili v oddelek za pse, ter se s prvim vlakom vrnili v Maribor. Ko so tukaj izstopili, je Dobaj nesel lastne torbe vseh treh, Zelenka je nesel že prej ukradeno košaro, Wagner pa je ukradel v Mariboru še eno košaro, da bi bil večji plen. Šli so na Wagnerjevo stanovanje in so si razdelili ukradeno blago. V košarah ni bilo živil, pač pa obleka, ki ima sedaj še večjo vrednost. Wagner si je obdržal salonsko obleko, nekaj druge obleke in 226 ženskih robcev za na glavo. Zelenka je dobil smoking in tenisobleko in 220 ženskih robcev, Dobaj pa frak, lakaste črville neke druge obleke in 168 robcev.

Toda Wagner, Zelenko in Dobaj se tako elegantnih oblek niso dolgo veselili. Košaro v Črnišah je namreč oddal konzularni uradnik Ivo Relja Ohmučević, ki je potoval iz Gradca v Sarajevo, in si je dobro zapomnil tistega železniškega uslužbenca, ki mu je v Črnišah izročil svojo prtljago. Ker košare v Mariboru ni dobil, je tega poklical na odgovor, ta pa si je zapomnil železničarje, ki so se vozili s tistim vlakom. Najbolj sumljivi so bili današnji obtoženci. Pri hišni preiskavi se je našla vsa ukradena obleka, zraven nje pa še ženski robci, ki jih je poslal v drugi košari trgovec Ožbalt Tobiš.

Wagner in Zelenka priznavata, da so vsi trije skupno »delali«, Dobaj pa pravi, da mu je bilo prav, da sta druga dva vzela, kajti sicer bi se bil odstranil in tudi plena ne bi z njima delil.

Zvedenec je cenil vso obleko kljub sedanjim draginjam samo na 2130 K, ženske robe pa povprečno na 15 K. Ker pa so na novo zaslišani zvedenci rekli, da so robci italijanskega izvora in da so v mirnih časih stali samo po 40 v do 50 v, so porotniki vprašani glede tatvine pri Wagnerju in Zelenku pritrdili, toda z omejitvijo, da so bile ukradene reči vredne manj kakor 4000 K. Glede Dobaja pa so vprašanje na tatvino z 10 glasovi zanikali, zanikali pa so tudi vprašanje na udeležbo pri tatvini, ker je glasovalo za udeležbo samo 7 porotnikov, za krivdorek pa je treba dvetretjinske večine, t. j. najmanj 8 glasov. Tako je bil Dobaj kljub temu, da je bil pri tatvini navzoč in da je dobil dobro tretjino ukradenega blaga — oproščen! Tega niti sam ni pričakoval. Wagner je dobil 12 mesecev težke ječe, Jernej Zelenka pa 13 mesecev, ker je bil že predkaznovan.

Goljuf s hranilnimi knjižicami.

Črevljarju Jakobu Bezenšek iz slovenjebistriškega okraja njegova obrt očitno ni

ugajala, ker je že lansko leto začel goljufati s ponarejenimi hranilnimi knjižicami. Vlagal je pri različnih denarnih zavodih zneske po 5 K, nato pa je iztrgal drugi list, na katerem je bil zapisan vloženi znesek ter na tretji list sam zapisal navadno po 8000 K ali 8500 K. Že avgusta meseca 1918 je s tako ponarejeno knjižico celo vzdignil 2000 K pri neki posojilnici v Slov. Bistrici, a uradnik je takoj na to opazil pomoto in posrečilo se mu je, Bezenšek še na kolodvoru aretirati. Zaradi te goljufije, je bil Bezenšek, ki je bil takrat vojak, obsojen od vojaškega sodišča na 3 mesece ječe.

Ker se je skazalo »dviganje« s ponarejenimi vložnimi knjižicami prenevarno, si je smislil Bezenšek drugo sleparijo. Dne 18. februarja t. l. je šel s hranilno knjižico Spodnještajerske ljudske posojilnice v Mariboru k trgovcu E. Janežu v Mariboru, ga prosil, naj mu posodi 2000 K, ker je kupil konja in ne more več dvigniti denarja, ker je že prepozno. Janež mu je verjel in ga priporočil trgovcu Primusu, ki mu je izplačal 2000 K, v zastavo pa je prejel hranil. knjižico z »vlogo« 8000 K.

Čez teden dni je na enak način dobil 2000 K posojila od trgovca Kokoschinega, ponesrečilo pa se mu je še isti dan pri trgovcu Ullagi, kateremu je ponujal vložno knjižico Posojilnice v Narodnem domu. Ullaga je bil previden in je telefonično vprašal, ali ta vloga obstoja, ali ko je prišel odgovor, naj da prinašalca knjižice aretirati, je ta že pobrisal iz trgovine. Bezenšek je poskusil še isti dan srečo tudi pri Worscheju, ki mu ni hotel dati denarja, in pri trgovcu Büdefeldu, kjer pa ga je že policija prišla. Že pred nekaj leti je na slični način hotel opehariti tudi dr. Ivana Glaserja za par sto kron, a tudi brez uspeha.

Obtoženec priznava, da je »dvigal« denar in iskal posojila na ponarejene hranilne knjižice, a se izgovarja, da jih ni ponaredil sam, marveč nek »Franci«. Skazalo pa se je, da ta »Franci« ni ne zidar v Slov. Bistrici, ne četovodja pri vojaki in ne trgovski poslovodja, kakor je trdil Bezenšek, ampak da sploh ne živi.

Bezenšek je bil zaradi goljufije že dvakrat predkaznovan, enkrat celo na 7 let ječe. Danes je dobil samo 5 let ječe.

Zadnje vesti.

(Posebna telefonska in brzojavna poročila „Mariborskemu delavcu“).

Nemčija in mirovna konferenca.

Versailles, 16. junija. Ob pol šestih zvečer so izročili odgovor alirancev nemški delegaciji. Grof Brockdorff-Rantzau se je ob 9. uri zvečer odpeljal iz Versaillesa.

Če Nemčija ne podpiše.

Lyons, 15. junija. Iz ameriških krogov poročajo, da za slučaj, če Nemčija ne podpiše pogodbe, ne bodo le vikorakale čete v Nemčijo in se bo poostrišla blokada, marveč bo angleško brodovje zasedlo vsa nemška pristanišča ter jih bombardirala, če se bodo upirala.

Sestanek antantnega sveta za blokado.

Pariz, 16. junija. „Agence Havas“ poroča: Najvišji svet za blokado se je sestel, da se posvetuje o onih ukrepih, ki bi bili potrebni, če bi se položaj izpremenil.

Ureditev koroškega vprašanja? — Italijanske intrige.

Špital ob Dravi, 16. junija. (DKU.) Dne 6. junija 1919, ob 1. uri popoldne je dobila koroška deželna vlada od italijanske komisije za premirje sledečo noto: Dne 4. junija je prejela italijanska komisija za premirje sledečo brzojavko, ki jo je sporočil svet četverice beogradski vladi glede sovražnosti na Koroškem: Prosi se sledeče takoj sporočiti

jugoslovanski vladi: Želimo, da obrne vlada Srbov, Hrvatov in Slovencev svojo pozornost na položaj na Koroškem, kjer so se zopet pričele sovražnosti, ki so se v pretečenem januarju mesecu ustavile. Svet vodilnih aliranih in asociiranih držav je izvedel, da so jugoslovanske čete, čeprav je avstrijska vlada ponudila, pogajati se o premirju ter izročiti konferenci ureditev spornih vprašanj, nadaljevale sovražnosti in se niso pokazale pripravljene, sprejeti to ponudbo glede premirja. Svet vodilnih aliranih in asociiranih držav polaga važnost na to, da pridejo do spoznanja, da taka samostojna akcija jugoslovanskih čet ne povzroča le nepotrebnega prelivanja krvi ter daljša nered in trpljenje v prizadetih krajih, marveč da more taka akcija škodovati le stvari onih, ki so za nadaljevanje teh sovražnosti odgovorni. Vsled tega zahteva svet, da se dajo izrečni ukazi voditeljem jugoslovanskih čet, da ustavijo vse sovražnosti v tem ozemlju in da umaknejo svoje čete za one demarkacijske črte, ki jih je določila konferenca in ki so se danes sporočile srbsko-hrvaško-slovenski delegaciji. Ta demarkacijska črta določa provizorično južno mejo celovške kotline, čije kontrolo mora Avstrija odstopiti aliranim in asociiranim državam za dobo šestih mesecev. Avstrijske armade se pozivljejo, da umaknejo severno od meje obojenjene celovške kotline.

Ponesrečena komunistična vstaja na Dunaju.

LDU Dunaj, 16. junija. (ČTU). Včeraj nameravana komunistična vstaja se je izjalovila. Vojaška policija je napravila vse potrebne korake. Vsa javna poslopja so zastražena s strojnimi. Komunisti so vršili veliko propagando in se jim je posrečilo, da so zbobnali na Mestni trg okoli 3000 somišljenikov. Tu so zborovali od desete do enajste ure. Nastopilo je več govorikov. Nato so se napotili pred deželno sodišče in zahtevali, da se izpuste voditelji, ki so bili v soboto ponoči aretirani. V Hörzgasse so hoteli komunisti prodreti policijski kordon in so kamenjali policijsko stražo, ki je oddala nato tri salve. Bilo je 11 mrtvih in nad 80 ranjenih, večina težko. Aretirani voditelji so bili izpuščeni, v zaporu so pridržali le madžarske voditelje. Policijsko poročilo pravi, da so začeli streljati komunisti.

LDU Dunaj, 16. junija. (ČTU). Poroča se, da znaša število mrtvih pri včerajšnjih nemirih že 16.

Dunaj, 16. junija 1919. V soboto ponoči so bila pri vladi dolga posvetovanja. Najprvo so nameravali prepovedati zborovanje komunistov, v zadnjem trenutku pa so izpremenili svoj sklep. Pri aretaciji 115 komunistov v strankinem tajništvu so zaplenili mnogo nabitih revolverjev. Današnja posebna izdaja „Arbeiterzeitung“ pravi: Ogrski poslanik Czobel je poskušal v soboto stopiti v zvezo z policijskimi uradniki, da jih pripravi za zvezo s komunisti. Zatrjeval je policijskim uradnikom, da bo njihov položaj v sovjetski republiki, ki bo na vsak način v nedeljo razglašena, utrjen. Izjavil je, da more Ogrska dati v to svrhu ogromne vsote. Govoril je o tem, da mu 100.000 kron ni preveč za enega uradnika.

Generalna stavka v Milanu.

Bern, 16. junija 1919. Švicarska brzojavna agentura poroča iz Milana: Tu so napravili poskus, inszenirati generalno stavko. »Popolo d' Italia« meni, da so bila vzrok temu berolinska poročila o pogrebu Roze Luxemburg. Baje ni prišlo do resnejših spopadov. »Seccolo« pa poroča, da je generalna stavka v istini izbruhnila in da je prišlo do spopadov med policijo in delavci. Množica je pela pesem: »Smrt kralju!« Pri spopadih je bilo več oseb ranjenih. Stavka še ni končana. V Carrari in drugod so delavci tudi pričeli stavkati. V Speziji je množica vdrla v več trgovin ter jih izropala.

Kredit češko-slovaški vojski.

Praga, 16. junija. Kakor poročajo „Narodni listy“, je dala Češka banka vladi za vojne potrebščine na razpolaganje kontokorentni predjem v znesku 500 milijonov kron.

Za naše ranjence. Mariborsko splošno slovensko žensko društvo je nabralo in darovalo za naše ranjence: dr. Dolenc 20 K, dr. Stamoj 20 K, Ostapović 4 K, Drev por. 20 K, ndp. Šilih (voj. realka) 10 K, Turad trgovec 20 K, Jurkovič major 10 K, Rantner 20 K, lg. Tischler trgovec 10 K, ndp. Dernovšek 10 K, kap Kovačič 10 K, Aschmann kap. 5 K, Osterc podpor. 10 K, Mejovšek podpor. 10 K, Vid. Murko trgovec 100 K, Lininger kavarna 10 K, Ercigoy 10 K, dr. Glaser odv. 10 K, dr. Kac, zdravnik 10 K, Franc Ogrizek 20 K, Ana Durjava 2 steklenici vina, Hobodnik 2 stek. malinovca, 2 stek. borovnic, 1 pleče, 1 jezik, 2 škatli cigaret, kavarna Stelcer 7 litrov vina, Rudl vinotičec 10 litrov vina, gostilna pri belem zajcu 2 stek. vina, 60 razg., 2 štruci kruha, dr. Grasselli 2 škatli cigaret, Ana Črepinko 10 K, Mar. Jurko 400 cigaret, N. Slanič 2 škatli cigaret, tovarna Rosenberg 500 K, Malenšek Alojz 10 K, Malenšek Miroslav 10 K, Resnik Matija 10 K, Vinko Kačič 10 K, Marija Cujnik 10 K, Gorup, nadučitelj, Polensak nabral na gostiji Šajda-Lebar 10 K, g. dekan Čizek od rodoljubnih Jareninčanov 713 litrov vina in sicer, Špricaj Gizela 28 litrov vina, Supanič Ignac 65 litrov vina, Lorber župan 60 litrov vina, Jar. ben. dvor 100 litrov vina, G. Ornig 28 litrov vina, Kronvogel 22 litrov vina, Muršec 12 litrov vina, Cvjanc 25 litrov vina, Sekol Ivan 12 litrov vina, Lorbek 11 litrov vina, Vudler 9 litrov vina, Šparl 25 litrov vina, Šparl Jan. 7 litrov vina, Kolarič 18 litrov vina, Šnuderl 5 litrov vina, Ledinek 46 litrov vina, Jarčević 20 litrov vina, Pahernik 84 litrov vina, Medwed 30 litrov vina, Čizek 96 litrov vina, Ošlak 10 K, Petelinc 10 K, Berdajs 10 K, Friedl hotelir 20 litrov vina.

MALA OZNANILA.

Dva dobra čevljarska pomočnika se sprejmeta takoj. Plačilo in pogoji se naj določijo na Janko P r u š, Slovenjgradec. 3-2

Platneni zastori popolnoma novi, za dva okna, so na prodaj v Freihausgasse št. 1, I. nadstropje.

400 rudarjev

za državne rudokope v Bosni se takoj sprejme v delo pod zelo ugodnimi pogoji. Javiti se je samo osebno vsak petek popoldan pri podpisnem uradu v Mariboru. Odhod vsako soboto v transportih. Za hrano in stanovanje je poskrbljeno. 3-3

Državna posredovalnica za delo, podružnica za Maribor in okolico, Stolna ulica 4.

Delo na polju je tu!

Ste že naročili košaro in sedež za voz ter druge jerbase za gospodarstvo? Izdeluje jih „Pletarska šola“ Strnišče pri Ptuj (10 minut od žel. post. Sv. Lovrenc n. Dr. p.) Naročite lahko pismeno ali ustmeno v Strnišču in v Ptuj v trgovini J. Peteršič. 4-1

Mariborska svetlolikarna in apretacija perila

Vetrinjska ulica 28

Prvovrstni zavod za snaženje in likanje perila v 5-8 dneh.

Nizke cene, najboljša postrežba.

Raznašalci časopisov

Invalidi, dobe lep zaslužek. Zglašeni naj se v upravnistvu „Mariborskega delavca“.

Agitirajte za „Mariborskega Delavca“ in med prijatelji našega tiska za „Tiskovno združenje“ v Mariboru.

Svoji k svojim!

VOZNI RED

osebnih vlakov na Južni železnici v Jugoslaviji
veljaven od 1. maja 1919.

Maribor gl. kol.—Ljubljana gl. kol.

37	35a		39			36	36a	228b	42	
5:35	10:13	1:25	4:30		Maribor	9:11	3:04	5:32	10:31	
6:21	11:04	2:14	5:06		Pragersko	8:40	2:33	4:55	9:58	
7:4	12:25		6:30		Celje	7:12	1:10	9:27	8:29	
8:38	1:14		7:15		Zidmost	6:29	12:28	8:15	7:35	
10:15	2:51		8:54		Ljubljana	4:43	10:41		5:55	

Maribor gl. kol.—Gradec (Dunaj).

50	34		52	32		51	35		31	
5:33	5:23		4:47		Maribor gl. k.	9:30	7:53		8:46	
6:05	5:51		5:19	9:14	Spilje	8:58	7:01		8:14	
	8:00			11:37	Gradec		5:29			
	8:35			7:00	Dunaj		9:40			

Maribor gl. kol.—Ljutomer.

1801	1803					1802	1826			
5:23	4:47				Maribor	9:30	8:46			
6:15	5:29				Spilje	8:53	8:04			
7:50	6:56				Radgona	7:33	6:47			
8:46	7:52				Ljutomer	6:22	5:31			

Maribor gl. kol.—Velikovec (Sinčavas).

415	419					416	414			
5:05	3:29				Maribor	9:04	6:14			
7:44	5:20				Sp. Dravograd	7:26	4:35			
9:21	6:44				Velikovec-Sinčavas	6:10	3:16			

Maribor gl. kol.—Ptuj—Čakovec—Kotoriba.

35b	205	229	207			224	270	36a	228b	
8:33		6:55			Maribor gl. kol.	6:59	9:11	5:32		
9:05	9:20	7:30	10:25		Pragersko	6:22	8:30	4:55	4:48	
	10:01	8:17	11:03		Ptuj	5:43	7:57		4:09	
	11:36		12:49		Čakovec		4:23		2:20	
	12:24		1:53		Kotoriba		3:07		1:05	

Zidani most—Zagreb.

504	508	502	510			507	509	503	511	
5:35	7:38	1:10	7:40		Zidani most	7:39	11:50	3:45	9:03	
7:29	9:45	3:15	9:39		Zaprešić	5:21	9:33	1:36	6:32	
7:50	10:05	3:38	9:59		Zagreb	4:55	8:59	1:10	6:05	

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Mariboru

Delniška glavica 15.000.000 K

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fond nad 4.000.000 K

Poslovalnica avstrijske razredne telerije

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice, tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Rentni davek plača banka sama.

Kupuje in prodaja devize, valute, vrednostne papirje itd., eskontira menice, devize, vrednostne papirje itd.

Izdaja čeke, nakaznice in akreditive. Daje trgovske kredite pod ugodnimi pogoji in predujme na vrednostne papirje in blago.

Izvršuje borzna naročila najkvalitetneje.